

Maksadını aşan bir makale

Said Nursî'yi anlamadan eleştirmeyin!

“Kıt’alar Arası” adlı bir sitede kendilerini sosyal bilimci olarak takdim eden Gökhan Bacık ile Ahmet Kuru bir makale kaleme almışlar. Sosyal değerlendirmeler yaptıkları makalelerinde, Said Nursî'ye kendilerince eleştirel yaklaşmışlar. Kamuoyunu, araştırmacıları, Nur Talebelerini Said Nursî'yi eleştirel okumaya dâvet ediyorlar.

Aslında Sayın Bacık ile Sayın Kuru, Said Nursî'yi anlamaya çalışmışlar. Ama eksik bir okuma yaptıkları anlaşılıyor. Çünkü Said Nursî'nin söylemediklerini ona söyletmeye çalışmak, söylediklerini de yanlış noktalara çekmek eleştirel bir okuma olmadığı gibi, bu tarzla yeni nesillere ilâve bir kültürün aktarılması da söz konusu olmaz. Yaptıkları işten bir hayli zevk almış olacaklar ki, yazılarının sonunda Said Nursî'yi eleştirel okumanın, “Nursî'nin bazı görüşlerinin artık geçersiz olduğunu kabul etmek anlamına geleceğini” ileri sürmüşler. Ve keza böyle bir okumanın, “Said Nursî'nin taşıyıcılığını yaptığı İslâmî geleneğin, daha verimli devam edebilmesine katkıda bulunacağı için de son derece değerli olacağını” savunmuşlar.

SAİD NURSÎ BAKİR BİR ALANDIR

Saygıdeğer araştırmacılara hep söyledik, söylüyoruz, dilimiz döndükçe de söylemeye devam edeceğiz:

Said Nursî bakir bir alandır. Hele hele araştırma, inceleme, tahliller yapma, sentezler çıkarma, üzerinde düşünme ve -haydi biz de diyelim- eleştirel okuma açısından Said Nursî henüz çok bakirdir. O'nu Cumhuriyet devri araştırmacılarının ve sosyal bilimcilerinin tam keşfettiğini söylemek, maalesef henüz mümkün değil.

ONU ANLAMADAN ELEŞTİRMEYİN!

İster teslimiyetçi, ister eleştirel, gerek ülkemizin, gerek âlem-i İslâm'ın, içtimaî, siyasî, iktisadi, ilmî ve dini problemlerinin İslâm'ın onuruna yaraşır biçimde çözüme kavuşması için araştırmacılarımız tarafından Said Nursî'nin mutlaka okunmasını salık veriyoruz.

Fakat bir hatırlatmamız olacak:

Said Nursî'yi tam güvenerek okumadan onu anlamak, onun fikirlerinden sentezler çıkarmak ve tahliller yapmak mümkün olmaz. Onu anlamadan onu eleştirmeye

kalkmakla, fikir ve medeniyet dünyasına hiçbir katkı vermiş olmazsınız. Eleştireceğiniz herhangi bir fikir adamını önce “anlamak” onun ne kadar hakkı ise, bu Said Nursî için de geçerlidir. Anlaşılmadan eleştirilmek herhangi bir fikir adamı için ne kadar iftira hükmünde ise, bu Said Nursî için de böyledir.

İMAN VE NAMAZ KUR’ÂN’IN SIRALAMASIDIR, AMA...

Sayın Bacık ile Sayın Kuru’nun 3 meselede Said Nursî’yi anladıklarını ve orijinal bulduklarını teslim edelim.

Bunlar: “1- Nursî iman konusunu vurgulayarak, İslâm’ın bir siyasî ideoloji olarak kullanılmasına karşı çıkmıştır...

2- Nursî modern bilimlerin önemini kabul etmiş ve takipçilerini bu yönde teşvik etmiştir...

3- Nursî Batı karşıtı bir tutum takınmamış, aksine Batı’nın farklı yönleri olduğunu vurgulamıştır...”¹

Fakat eleştirilerinde başlarını sert kayaya çarpmışlar: Said Nursî’yi imandan sonra namazı önemseydiği için eleştirmişler! Unuttular her halde: Said Nursî bir fikir, hikmet ve ilim adamı olduğu kadar, aynı zamanda bir din adamıdır. Said Nursî’nin referansı Kur’ân’dır. Kur’ân ise imandan sonra ikinci sıraya namazı koyuyor: “Onlar gayba iman ederler, namazı dosdoğru kılarlar.”²

Said Nursî’nin imandan sonra ikinci sıraya namazı koyması “adalet, özgürlük, bilgi, ahlâk, emek, kul hakkı yememek, insan hakları gibi daha evrensel”³ konuları önemsemediği anlamına mı geliyor? Hiç de değil!

Önce Said Nursî’yi anlayalım dememden maksat budur.

Sayın Bacık ve Sayın Kuru! Bakın size belki de şaşıracağınız bir şey söyleyeyim: Said Nursî bırakın hürriyeti namazdan sonraya bırakmayı; imanı dahi özgürlüğe (özgün ifadesiyle hürriyete) bağlamış.

Bu konu burada bitmeyecek. Söz konusu makalede bize cevap hakkı düşen daha çok mesele var.

Pazartesi günü görüşmek duâsıyla.

Dipnotlar:

1- Söz konusu makale.

2- Bakara Sûresi: 3.

3- Söz konusu makale.